Doğan Kardeş

SAYI 48 30 KASIM 1970 75 KURUŞ

ALTIN

JO UZAK BİR ŞEHİRDEKİ YÜZME YARIŞINA GİTMEK İÇİN, TRENE BİNECEK PARASI OLMADIĞINDAN, GEÇ KALMIŞTI. BU YÜZDEN SUYA ELBİSEYLE GİRDİ...

ÇABUK JO DAHA ÇABUK!

7

SEYİRCİLER ARASINDA JO'NUN AMCASININ KIZI EMMA DA VARDI. KENDİ KARDEŞİNİN ŞAMPİYON OLUP HALALARININ MİRASINI ALMASINI İSTİYORDU...

JO KURALLARI ÇİĞNEDİ, BABA BUNA İTİRAZ ETMELİYİZ.

PEKİ EMMA, HAKEMLE KONUŞURUM...

EVET, BAY BUTLER. KURALLARIN ÇİĞNENMESİNE MÜSADE EDEMEM!

SAĞOLUN EFENDİM.

AFERİN, JO! ÇOK GÜZEL YÜZDÜN. AFERİN!

SAHİ BEĞENDİN Mİ, TİM?

EVET, GÜZEL YÜZDÜN AMA, KÜÇÜKHANIM, KURAL DIŞI ELBİSE GİYMİŞTİN, SAYILMAZ!

İŞTE BU OLMADI...

ÜZÜLME, TİM. GENCİN GÜZEL YÜZÜYOR. BUNDAN SONRAKİ HARİKA MAYO İLE GİRER. BİLLUR SARAY YARIŞINA...

BİLLUR SARAY YARIŞI NEDİR?

KAZANANLAR, OLİMPİYADA GİRMEK ÜZERE HAZIRLANACAKLAR.

EVET, KIZIM. AMCANIN KIZI DA BUNA HAZIRLANIYOR.

JO HEMEN MAYOSUNU GİYDİ, YÜZME HAVUZUNA KOŞTU. FONA O SIRADA SUYA GİRDİ...

HAYDİ FONA HAYDİ.. DAHA HIZLI!

GÜZEL YÜZÜYOR DEĞİL Mİ TİM? OLİMPİYAT YARIŞINA GİRECEK DEMEKTİR...

EVET, ...A HİLE ...APIYOR!

JO'YA SIRA GELMİŞTİ...

HAZIR... OL... DİKKAT!

MADALYA

OLİMPİYAT OYUNLARI

SÜPER 3 GANGSTERLER ARASINDA

Patronları Çılgın Joe'yu hapisaneden kurtaran azılı gansterler yeni tasarılar peşindedir. Ay'da tatillerini geçirmekte olan Süper 3 ekibi General Carson'dan gangsterleri yakalama emrini alırlar. Oysa gansterler bitişik odadadır.

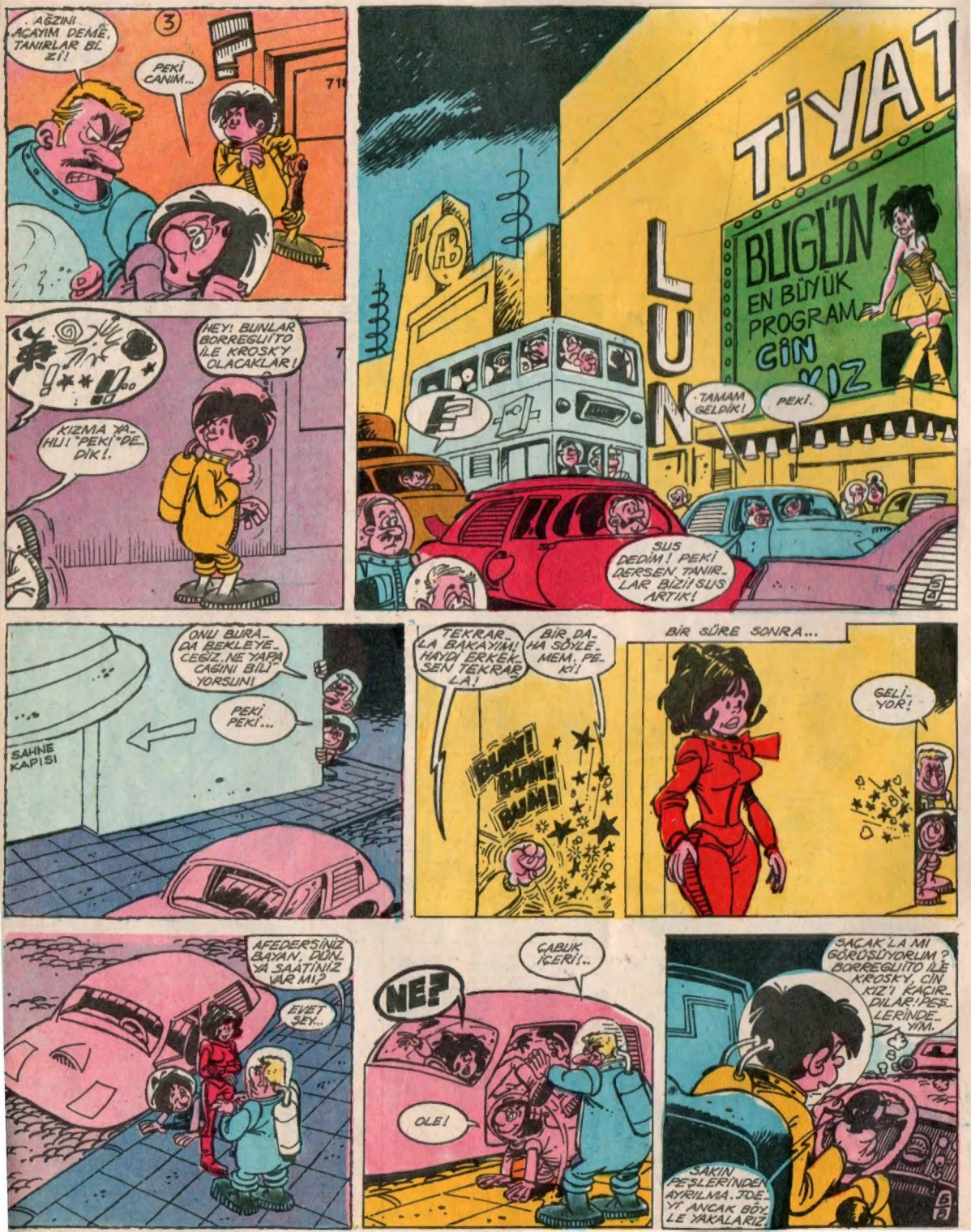

CAKCAK
SACAK
YUMURCAK
ŞEHRİN ÇIKIŞINDA...
ÜZERİNE YAT, BORREGUİTO, GÖRMESİNLER.
DUR
ARABADA NE VAR?
ŞEHİN BÜYÜKANE BU KEKİ HAZMEDEMEZ!
BÜYÜKANNEME KEK GÖTÜRÜYORUZ. BU GÜN DOĞUM GÜNÜ..
İNANMA ONA. AT GİBİDİR VALLAHİ!
CİN KIZ'IN ARABADA OLDUĞUNU SÖYLESEM TUTUKLANIRLAR AMA ÇILGIN JOE'YU YAKALAYAMAYIZ..
PEKİ PEKİ GEÇİN!
HA HA! NASIL DA YUTTULAR. KIZI SERBEST BIRAK ARTIK BORREGUİTO!
9
KUZEYE GİDİYORLAR. TUHAFİ ORADA ŞEHİR FALAN DA YOK Kİ..
GELDİK. KAPIYI AÇ!
PEKİ
PEKİ DEMEDİM Mİ? SİNİRİMİ TEPEME ÇIKARMA!
BİRAZ SONRA..
NE BEKLİYORSUN?
SSS... EHEM!
CEVAP VER BANA NE OLURSUN!
SUSACAK MIYIM SUSMAYACAKMIYIM? OFFF!
AĞLAMA NE OLUR. UZAK DENETİM ARACIMIZ ÇALIŞMIYOR! İNEYİM Mİ?
NGAA!
DAYANAMIYACAĞIM ARTIK!!
NE KABA ADAM!...
ARKASI VAR
6

HAFTANIN ANSİKLOPEDİSİ

Camla yapılan deneyler...

Bazı özel camlar ateşe tutulunca çok çabuk yumuşar ve kolayca şekillendirilir.

Geçen hafta, Haftanın Ansiklopedisi'nde sizlere camın nasıl yapıldığını anlatmıştık. Bu hafta da sizlerle birkaç deney yapacağız. Bu deneyleri yapabilmek için ilâç damlatmada kullanılan birkaç küçük cam damlalığa ihtiyacımız olacak. Camı eritecek ısıyı evimizdeki havagazı ya da bütangazı ocağından sağlayabiliriz. Bütün bu deneyler sırasında damlalığı lâstiğinden tutarsanız eliniz de yanmaz.

CAMI EĞMEK

Damlalığın ucunu aleve tutun. Öyle ki alev tüpün ağzına gelsin. Camın turuncuya dönüştüğünü göreceksiniz. Damlalığı alevden çekerek inceleyin. Cam eğiliyor mu? Yumuşamamışsa tekrar aleve tutarak bir süre daha ısıtın. Geriye çekip bakın. Damlalığın yumuşayıp kıvrıldığını göreceksiniz. Bu deneyi kolayca yapabilirsiniz, çünkü damlalık yapımında kullanılan bu özel cam çok çabuk yumuşar ve böylece yeni bir şekil alır.

DAMLALIĞIN AĞZINI KAPATMAK

Şimdi de damlalığın ucunu ne şekilde kapatabileceğimizi görelim: Biraz önce meydana gelen ucu kıvrık damlalığı alın. Ucunu aleve dik gelecek biçimde tutun. On, onbeş saniyede bir damlalığı alevden çekip deliğin kapanıp kapanmadığını inceleyin. Bunu damlalığın öbür ucundaki lâstiği sıkarak anlayabilirsiniz. Eğer dışarıya hava çıkmazsa damlalığın ağzı kapanmıştır. Bu deneyde ısının cama etkisini ve eriyen camın birleşerek birbirine nasıl kaynadığını görmüş olduk.

CAM BALON YAPMA

Her halde sabun köpüğüne üfleyerek balon yapıp uçurmuşsunuzdur. Aynı şekilde camdan balon yapmak ister misiniz? Ama bu balon uçmaz, yere düşüp kırılır. Onun için dikkatli olmak gerekir. Bu deney, ilk ikisinden daha güçtür. Başarmak için birkaç damlalığı gözden çıkarmalısınız. Ağzını kapattığınız damlalığı alevde tutunuz. Kıpkırmızı oluncaya kadar bekleyin. Alevden çeker çekmez elinizdeki lâstik kısmı sıkın. Damlalığın ucunda küçücük bir balon meydana geldiğini göreceksiniz. Eğer balonu daha büyütmek isterseniz aynı şeyi birkaç defa tekrarlayın. Eğer lâstiği çok sıkacak olursanız cam balon kırılabilir. Tıpkı fazla üflenen sabun köpüğünün patlaması gibi...

Şimdiye kadar camı eğdik, ağzını kapattık ve üfledik. Bundan sonra cam eşya yapımına geçebiliriz.

Haftaya :
CAMDAN EŞYA NASIL YAPILIR?

TARİHTE BU HAFTA

TÜRK BASININA İSPAT HAKKI — Bundan 10 yıl önce, 30 kasım 1960'da 27 Mayıs inkılâbını yapan Milli Birlik Komitesi, Türk Basını'na uzun süreden beri tanınmayan «İspat Hakkı»m vermişti. O güne kadar, ispat edilebileceği halde yazılamıyan kötülükler, bundan sonra yazılabilecekti.

NAMIK KEMAL'İN ÖLÜMÜ — 2 aralık 1888'de, bundan 82 yıl önce büyük Türk fikir adamı Namık Kemal ölmüştü. Namık Kemal, 21 aralık 1840'da Tekirdağ'da doğdu. Çocuk denecek yaşta, şairliğe, az sonra da gazeteciliğe başladı. Siyasete de atılan Namık Kemal yazılarıyla, şiirleriyle hükümeti eleştirmiş, bunun sonucu olarak da uzun yıllar sürgünde kalmıştı. Piyesleri, romanları ve hürriyet kasideleriyle ulusunda hürriyet fikri uyandıran Namık Kemal, Batıda da tanınır.

KIYAFET KANUNUNUN KABULÜ — Bundan 36 yıl önce, 3 aralık 1934'te, Türkiye, Cumhuriyet'ten sonra birbirini izleyen devrimlere bir yenisini daha ekliyordu. Kıyafet kanunu kabul edilmiş, fes ve sarık artık resmen tarihe karışmıştı. Bir süre önce, devlet dairelerinde çalışan memurlar, bir kararname ile başlarından fesi atıp, şapka giymeye mecbur tutulmuşlardı. Kıyafet Kanunu ile sarık sarma hakkı yalnız görevleri başındaki din adamlarına tanınıyordu.

FİNLANDİYA'NIN BAĞIMSIZLIĞI — Bundan 53 yıl önce, 6 aralık 1917 tarihinde Finlandiya bağımsızlığını ilân etmişti. 1807 yılına kadar bağımsız yaşayan Finler, bu tarihte Rus boyunduruğuna girmişti. Ruslar Finlandiya'da yapmadıkları eziyeti bırakmadılar. 1900 yılında Fin dili tamamen ortadan kaldırılarak, her Finlinin Rusça konuşması istenince, Finliler ihtilâl çıkarmışlardı. 1917 Bolşevik ihtilâli Finlilerin işlerini kolaylaştırdı ve bundan yararlanarak bağımsızlıklarını ilân ettiler.

Neden, Niçin?

... Suda karada olduğundan niçin daha iyi duyarız?

Ses, havanın içinden geçen dalgalardan meydana gelmiştir. Bu dalgalar ise, sağlam cisimlere çarpmaları halinde kırılır ve yollarından alakonurlar. Karada ses dalgaları genellikle evlere, ağaçlara, dağlara veya yolları üzerindeki başka cisimlere çarpmadan uzun bir mesafeye yolculuk edemezler. Daha doğrusu, bu engeller ses dalgalarının uzak mesafelere yolculuk etmelerini önlerler. Buna karşılık, denizde ya da büyük bir gölde ses dalgasının yolu üzerinde herhangi bir engel olmayacağından, sesleri çok uzak mesafelerden duymak mümkündür.

... Niyagara dünyanın en yüksek çağlıyanı mıdır?

Afrika'nın Zambezi bölgesindeki Victoria çağlıyanları 110 metreden, Kuzey Amerika'daki Yellowstone çağlıyanı ise 94 metreden dökülmektedir. 60 metrelik Niyagara bunlardan sonra gelmektedir. Fakat Yeni Zelanda'daki Sutherland çağlıyanı (581 metre) ve Norveç'teki Utigards çağlıyanı (610 metre), bunların üçünü de geride bırakmaktadır. Ancak genişlik ve dökülen su kitlesi hesaba katılınca, bu sırada değişiklik olmaktadır. Güzellik ise katiyen yüksekliğe bağlı değildir. Renk ve etrafındaki manzaranın güzelliği itibariyle birinciliği Victoria çağlıyanına verenler çoktur.

BÜYÜK SÖZLER

Herkesi bıktırıncaya kadar yaşayan çok yaşamış demektir.

• Yaşamak, yılla ölçülmez. Sadece yeyip, içip, yatıp uyuyarak yılları sürdürmek «yaşamak» değildir. Etrafına, topluma ve kendine faydalı olan, insanların mutluluğuna bir katkıda bulunan insan «yaşamış» sayılır. Bu insan yüz yıl da yaşasa çok yaşamış sayılmaz. Herkes onun daha çok yaşamasını ister. Bazı kimseler ailelerine yük olmaya, topluma sıkıntı vermeye başlarlar. İşte o zaman «çok yaşamış» olurlar.

İkinci Dünya Savaşı'nın en önemli siması

CHURCHILL

30 kasım 1874'te Oxfordshire'de Blenheim Sarayı'nda dünyaya gelen Winston Churchill bir İngiliz devlet adamı ve İkinci Dünya Savaşı'nın en önemli simalarından biridir. Babası Lord Randolph Churchill, annesi ise bir amerikalıdır.

Churchill 1895'te Harrow Kolejl'ni bitirdikten sonra bir asker olarak «Kraliçe'ye Ait» diye tanınan alaya katıldı. Küba'da ve Hindistan'da görevlendirildi, birçok kahramanlık madalyaları kazandı. Daha sonra ordudan istifa ederek gazetecilik hayatına atıldı. «Morning Post» gazetesi adına Güney Afrika'ya giderek Boer Savaşı'nı takip etti.

1900'de Londra'ya döndükten sonra siyasetle ilgilenmeye başladı ve Muhafazakâr Parti'den Parlamento'ya seçildi. 1906-1908 yılları arasında Sömürgeler Bakanı, 1910'da da İçişleri Bakanı.

1911'de de Donanma Bakanı oldu. İngiliz Donanması'nı mükemmel bir duruma getiren Churchill, 1915'te İngilizlerin Gelibolu'daki feci yenilgisinden sonra istifa etti. 1916'da Levazım bakanı olduysa da Başbakan Lloyd George'un iktidardan düşmesi üzerine faal siyasi hayattan çekildi. 1924'te tekrar Parlamento'ya girdi. İkinci Dünya Savaşı patlak verince de yeniden Bahriye Bakanlığı'na getirildi. 1940'da da Başbakan oldu. Savaşın en kötü günlerinde İngiltere'nin başında, milletin savaş gücünü arttırmak, zaferi kazanmak için bütün gücüyle çalıştı ve bunu da başardı. 1945'te partisi seçimi kaybedince iktidardan düştü ama 1951 de tekrar iktidarı aldı. 1955'te, 81 yaşında, 60 yıllık bir askerlik ve siyaset hayatından sonra, faal hayattan çekildi. 1965'te de öldü.

Churchill, «War Memoirs» (Savaş Hatıraları) adında İkinci Dünya Savaşı'na dair 6 ciltlik eseriyle 1953 Nobel Edebiyat ödülünü kazandı.

Herşeyin En Garibi

EN UZUN MEKTUP — En uzun mektup 97,5 metre uzunluğundaydı. 1954 New York'lu Bayan Louise Gordon tarafından bir hesap makinesi şeridi üzerine bir ayda yazılmış ve Kore'de görevli Don Reiss adında bir Amerikan erine gönderilmiştir.

EN KISA MEKTUP — En kısa mektuplaşma 1862 yılında Fransız yazarı Victor Hugo'yla nâşirl arasında olagelmiştir. Tatilde olan nâşir, Hugo'nun son romanı olan «Sefiller»in nasıl satıldığını öğrenmek istemiş ve «?» diye yazmıştı. Aldığı cevap şu oldu: «!»

EN ÇOK GAZETE — En çok günlük gazetesi olan ülke Birleşik Amerika'dır. İngilizce olarak yayınlanan 1763 günlük gazetenin tüm tirajı 1964'te 60.412.266 idi. En çok Amerikan gazetesinin bulunduğu devre 1910 yılıydı ve bu tarihte günlük Amerikan gazetelerinin sayısı 2202 idi. Dünya yüzünde en çok gazete okuyan ulus İsveç'lilerdir. Bu ülkede her 1.000 kişi için 1963'te 499 gazete satılmaktaydı.

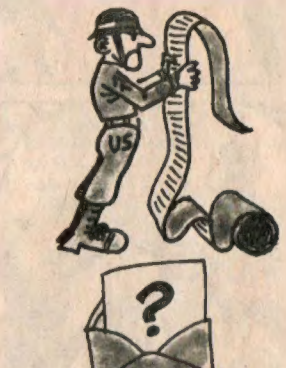

ZERO X

KAPTAN TRAVERS'LE ARKADAŞLARI İKİZ YILDIZIN SIRRINI ÇÖZMEK İÇİN ARAŞTIRMA YAPARLARKEN KARŞILARINA SURATI YAPRAK GİBİ, TEK GÖZLÜ BİR YARATIK ÇIKIVERMİŞTİ...

5

DAVRANMAYIN YAKARIM!. BENİ TAKİP EDİN!.

BRAD!. BİZİM BRAD BU!.

MARTİN İLERİ DOĞRU YÜRÜDÜ..

BIRAK ŞAKAYI BRAD HA.HA!.

GERİ!. GERİ ÇEKİL!

AAAY!.

GÖRDÜNÜZ YA HİÇ ŞAKAM YOK!. YÜRÜYÜN!

DEDİĞİNİ YAPALIM!...

ANLAŞILAN, BRAD ŞU BİTKİLERİN ETKİSİ ALTINA GİRMİŞ!.

EVET.. BENCE ONUN BİZE DÜŞMAN KESİLMESİ, YÜZÜNDEKİ MASKEDEN İLERİ GELİYOR!.

BU MASKE BİZİM ALDIĞIMIZ FİLİMLERE BİLE CAN VERMİŞTİ HATIRLARSIN YA...

ÇOK ACAYİP BİRŞEY BU!. AMA MUTLAKA BRAD'I ONDAN KURTARMALIYIZ!

UZUN BİR YÜRÜYÜŞTEN SONRA DAR BİR BOĞAZA GELDİLER.

GELECEK HAFTA: KAPTAN SIRRI ÇÖZÜYOR!

Tarzan

4
ATIN ŞU BUNAĞI DIŞARI DIYORUM SIZE!.. BURADA YAŞLI KİMSE İSTEMİYORUM!
TEMPO TAPINAĞININ BİLGİN İHTİYARLARINDAN BİRİ TARZAN'IN OĞLU KORAK'IN GENÇLİĞİNİ ÇALMIŞTIR. TARZAN'LA KORAK BU TAPINAĞA GELİP KAYBETTİKLERİ ŞEYİ GERİ ALMAYA ÇALIŞIRLAR...

PEKİ, BU ADAM DÜNYA İLE TEMAS ETMEDİĞİ HALDE DİLİMİZİ NASIL KONUŞUYOR?
BURANIN YAŞLI BİLGİNLERİ HER ŞEYİ BİLİRLER.

NASIL YAŞIYOR BUNLAR?
BURAYA ZORLA GETİRDİKLERİ GENÇLERİN GENÇLİKLERİNİ ÇALARAK...

TARZAN AL BU İHTİYARDAN GENÇLİĞİMİ GERİ!
ASKERLER!

BİZ DOST OLARAK GELDİK...
GENÇSİN, YAKIŞIKLISIN, BU İHTİYARIN SENİNLE NE İŞİ VAR?

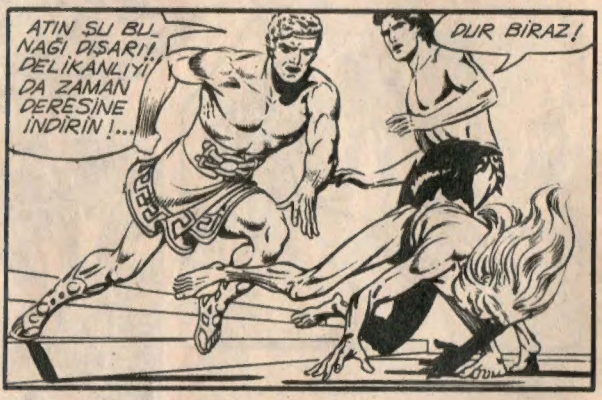
ATIN ŞU BUNAĞI DIŞARI! DELİKANLIYI DA ZAMAN DERESİNE İNDİRİN!..
DUR BİRAZ!

APTAL!
TM Reg. U.S. Pat. Off.—All rights reserved
© 1970 by United Feature Syndicate, Inc.
#2038

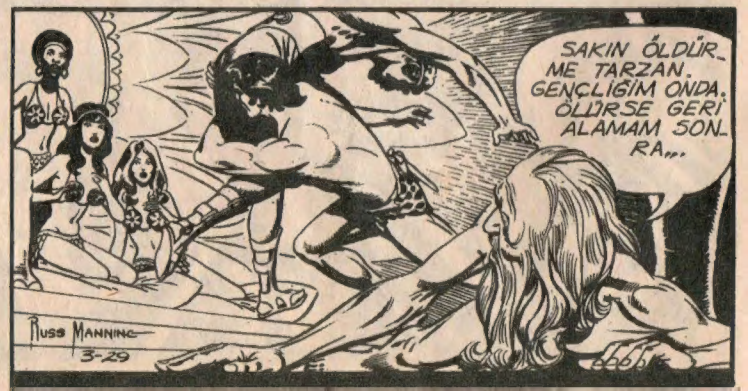
SAKIN ÖLDÜRME TARZAN. GENÇLİĞİM ONDA. ÖLDÜRSE GERİ ALAMAM SONRA...
RUSS MANNING
3-29

SAKIN ÖLDÜR_ ME TARZAN! SA_ DECE ZORLA DA BENİM GENÇLİĞİMİ VERSİN...

DURDUR DÖĞÜŞÜ ROJANT!
BİZ BİLGİNLER OLARAK SANA EMREDİYORUZ!

BİZE O GENCİ VER!
O EN AZ İKİ_ MİZİ OTUZAR YIL DAHA YAŞATIR. ONU ZAMAN DE_ RESİNE GÖTÜRÜN!

AMAN DİKKATLİ OL TAR_ ZAN! ZAMAN DERESİNE GİR_ DİN Mİ, SENİN DE GENÇLİ_ ĞİNİ ELİNDEN ALIVERİR_ LER!...
İHTİYAR BİLGİNLER ACABA BENİ O DERE_ YE GÖTÜRÜRLER Mİ?

NE? KENDİLİĞİNDEN Mİ GELİYORSUN??
ÇABUK OLALIM VAKİT KAYBET_ MİYELİM!
GENÇLİĞİ_ Nİ ALIVERE_ LİM!..

DELİ OLMA TARZAN!.. GİTME AŞAĞIYA!... SENİ DE MAHVEDECEKLER!
-ARKASI VAR-

HİKÂYE

Domuz Çobanı «Bulduml» diye bağırdı. «Başka çıkar yol yok, aptallığa vurmalıyız kendimizi. Gerçekte aptal olmadan aptal görünmek çok incelik isteyen bir iştir ama, biz akıllı insanlar olduğumuz için, bunu kolaylıkla başarabiliriz.»

AKILLI APTALLAR

Barutun bulunuşundan önceki günlerde Ortaçağ'da Almanya'nın göbeğinde Şilda adlı bir kent varmış, burada yaşayan insanlar da Şildakentliler diye anılırlarmış. Olağanüstü kimselermiş bu Şildalılar. Hangi işe el atsalar gerekenin tam tersini yaparlarmış. Söylenen her sözü de tersinden anlarlarmış üstelik. Sözgelişi birisi kendilerine, «Kafanızdan birer tahta eksik sizin!» diyecek olsa hemen ellerini alınlarına götürerek, tahtanın eksik olduğu yeri bulmaya çalışırlarmış. Sabrı taşan başka biri, «Aklınız başınızdan bir karış hava da!» dese, gözlerini havaya diker, bir süre göğe baktıktan sonra «Bir yanlışınız olmasın, havada hiçbir şey görünmüyor,» derlermiş.

Bu kentten geçen gezginler aptallığın bu derecesi karşısında şaşakalırlarmış. Kimileri de gülmekten katılırmış. Bir gün gelmiş, Şildakentlilerin aptallığına bütün ülke güler olmuş. Bir kimse uzun bir geziden dönse, daha ayağındaki tozlu çizmeleri çıkarmaya kalmadan, herkes sormaya başlarmış: «Şilda'da ne var ne yok? Anlat bakalım!» O da bir yandan birasını yudumlarken Şildakentlilerin en son garipliğini anlatır, hepsi birden kasıklarını tuta tuta gülerlermiş. «Olacak şey değil,» diye bağırırlarmış bir yandan da, «aptallığın böylesi görülmemiştir!»

Şimdi sırası gelmişken, size gizli bir şeyi açıklamam gerekiyor: İnsan böylesine aptal **olamaz!** Bundan da düpedüz, Şildakentlilerin hiç de öyle sanıldığı ölçüde aptal olmadıkları, ancak kendilerini aptallığa vurduklarını ortaya çıkar! Bu ikisi arasında büyük bir ayrım vardır! İki kere ikinin dört ettiğini bilmeyen kişi aptaldır, ne yapsanız kurtaramazsınız böyle bir kimseyi. Ama iki kere ikinin dört ettiğini bile bile beş eder diyen kişi, kendini aptallığa vurmaktadır. Şildakentliler de böyle yapıyorlardı işte.

Şimdi aranızdaki kafası hızlı çalışan bir kimse bana bir soru sormak isteyecektir. Evet? Neymiş soracağı bakalım? «Neden böyle aptallığa vuruyormuş Şildalılar kendilerini? Neden, ne diye? Ne kazanıyorlarmış böyle yapmakla?» Yerinde bir soru. Ne kazanıyorlarmış? Bütün ülkeyi kendine güldürmekten kim hoşlanır? Böyle bir şeyden hoşlanan, üstelik de bile bile hoşlanan kimse, aptallıkta bir fasulye sırığını bile gölgede bırakmaz mı? Şildalılardan başka böyle şeyden hoşlanan hiç kimse bilmiyorum. Onların bu durumunu anlayabilmeniz için, aptallıklarının neden ileri geldiğini açıklamam gerekir size. Biraz karışık bir öyküdür bu. Ama değiştirmek elimde değil.

İyi dinleyin şimdi anlatacaklarımı!

Çok eskiden, aptallıkları dilden dile dolaşmaya başlamadan önce Şildakentliler çalışkan, akıllı, gözüpek, uyanık insanlarmış. Öteki insanların çoğundan daha akıllı daha açıkgözlermiş üstelik. Onların bu akıllılığı yeryüzünün dörtbir yanında işitilmiş. Kimin başı sıkışsa, nerde çözülmez bir durumla karşılaşılsa, elçilerle Şilda'dan akıl danışacak biri çağrılırmış hemen.

Erich Kästner'den
Çeviren :
AKŞİT GÖKTÜRK

Bir gün gelmiş, haftada en az iki elçi, uzak zengin ülkelerden, krallardan, imparatorlardan, sultanlardan göz kamaştırıcı armağanlar getirerek Şilda'nın akıllı insanlarından birini ya da ötekini, bakan, belediye başkanı, yargıtay başkanı yapmak üzere çekip çekip götürmeye başlamışlar. Böylece birbiri ardından bütün Şildakentliler yabancı ülkelere giderek oralarda büyük bir ün, rütbeler, nişanlar kazanmışlar, evlerine de sürekli olarak bol para göndermişler.

Ün, para, onur iyi şeylerdir, güzel şeylerdir. Gelgelelim bu arada Şilda kenti günden güne gerilemiş. Erkekler uzak ülkelere gidince, çift sürmek, tarlaları ekmek, ekin biçmek kadınlara kalmış. Atları kadınlar nallıyor, kasaplık hayvanları kadınlar kesiyormuş. Çocukları okutmak, vergileri toplamak, yollara alanlara taş döşemek, diş çekmek, buğday öğütmek, ayakkapları pençelemek, ekmek pişirmek, koca ağaçları devirmek, kilisede öğüt vermek, samanlıkları onarmak, hırsızları tutuklamak, çanları çalmak, tahta rendelemek, üzümlerden şarap yapmak, kuyu kazmak, çimenleri biçmek, damlara kiremit döşemek, akşamları da «Kırmızı Öküz İçkievi»nde oturup bira içmek hep kadınların omuzlarına yıkılmış. Kalkamamışlar bunca işin altından! Hayvanlar kırılmış. Ekinler çürümüş. Kentin göbeğindeki pazar yerini ısırganlar bürümüş. Kilise kulesinin saati tam dört saat geri kalmış. Çocuklar arsızlaşmış, bilgisiz kalmışlar. Çektikleri sıkıntıyla, üzüntüyle, döktükleri gözyaşlarıyla zavallı kadınlar çirkinleşmiş, günden güne kamburlaşmaya, kocamaya başlamışlar. En sonunda bu durum canlarına tak etmiş, oturup kocalarına öfke dolu birer mektup yazarak bütün olanı biteni anlatmışlar, en kısa zamanda evlerine dönmelerini bildirmişler!

Kocaları büyük korkuya kapılmış, kralların, soylu beylerin, sultanların elini sıkarak, hepsini üzüntü içinde bırakıp, yeryüzünün dörtbir yanından, özel at arabalarıyla Şilda'ya doğru yola koyulmuşlar. Vardıkları zaman ilkin neye uğradıklarını şaşırmışlar.

Şilda'yı tanınamaz bir durumda bulmuşlar. Bütün pencere camları kırık. Evlerin içinde döşemeler yosun tutmuş. Arabaların tekerlekleri gacır gucur: Çocuklar dillerini çıkarıyormuş. Rüzgâr damlardaki kiremitleri uçuruyormuş. «İşte sizin akıllılığınızın sonucu!» diye çıkışmış kadınlar öfkeyle. Adamların hepsi, ağızlarını açıp tek söz bile etmeden

süklüm püklüm yataklarına çekilmişler.

Birkaç gün sonra «Kırmızı Öküz» de buluşmuş, bira içmiş, birbirlerine dert yanarak düşünceli düşünceli kulaklarının ardını kaşımışlar. Kapının önünde gene uzak ülkelerden gelme beş elçi duruyor, Şildalılardan beşini götürmek istiyorlarmış.

«Geri çevirin hepsini!» demiş Kırmızı Öküz'ün sahibi. «Kendi aklımız bize gerekli şimdi. Önce kendi sorunlarımızı çözelim, sonra yabancıların.» Sonra pencereden başını uzatarak dışarıya seslenmiş: Özür dileriz, hepimiz boğmacaya tutulmuş durumdayız.»

O zaman beş elçi atlarına atladıkları gibi ardlarına bile bakmadan dörtnala uzaklaşmışlar. Çünkü boğmaca, her çocuğun bildiği gibi, bulaşıcı bir hastalıktır. Böylece rahata kavuşmuş Şildakentliler, kendilerine birer bira daha ısmarlamış, biralarının köpüğünü üfleyerekten düşünmeye başlamışlar.

Altıncı biradan sonra domuz çobanı sakalını sıvazlayarak:

«Buldum!» demiş. Bu çoban uzun bir süre Piza kentinde baş mimar olarak çalışmış, oradaki ünlü eğik kuleyi yapmış, bunun dışında aklı başında bir adam olarak tanınırmış. «Buldum!» demiş bir daha yerinden doğrularak. «Bütün bu başımıza gelenler akıllılığımız yüzünden. Şimdi bizi kurtarsa kurtarsa aptallık kurtarabilir.» Hepsi şaşkın şaşkın bakarken, şunları eklemiş sözlerine: «Başka çıkar yol yok artık bizim için. Aptallığa vermeliyiz kendimizi. Yoksa krallar, imparatorlar, sultanlar gene rahat vermez bize.»

«İyi ama, nasıl oluyormuş kendini aptallığa vurmak?» diye sormuş demirci.

«Kolayı var,» demiş domuz çobanı. «Gerçekte aptal olmadan aptal görünmek çok incelik isteyen bir iştir. Ama biz akıllı insanlar olduğumuz için, bunu kolaylıkla başarabiliriz.»

«Yaşa!» diye bağırmış terzibaşı. «Bir de aptallığı deneyelim!» Ötekiler de domuz çobanının parlak düşüncesine gönülden katılmışlar.

Tam iki ay, gizli gizli, aptal görünme talimleri yapmışlar. Sonra, yaptıkları ilk gariplikle sözde aptallıklarını gözler önüne sermişler: Üç köşeli bir belediye konağı yapmaya başlamışlar. İçin için büyük bir keyif duymuşlar bundan.

Yalnız başöğretmen biraz düşünceliymiş.

«Kendini akıllı göstermeye çalışan kişi, bu çabasıyla kolay kolay akıllı olamaz. Ama kendini uzun bir süre aptallığa vuran kişi, korkarım ki günün birinde gerçekten aptal olur çıkar,» diyormuş tasalanarak.

Ötekiler bu sözlere gülünce, öfkeyle:

«İşte gördünüz mü! Başladı bile!» diye çıkışmış başöğretmen.

«Neymiş o başlayan?» diye sormuş demirci.

«Ne olacak, aptallığınız!» demiş başöğretmen. Bu söze hep bir ağızdan gülmüşler.

TAŞITLARIN TARİHİ

— VII —

OTOMOBİL

1700'ün sonları ile 1900'ün başları, birçok taşıtın insanlığın hizmetine girdiği devirdir. At, atların çektiği arabalar bu dönemde tarihe karışmış, yerini, lokomotif, bisiklet, motorsiklet ve nihayet otomobil gibi taşıtlara bırakmıştır.

Otomobilin hayatımızda büyük yeri vardır. Bugün onun sayesinde bir yerden bir yere kısa zamanda gidebiliyor, onun sayesinde iş yerinden, okuldan kilometrelerce uzakta oturabiliyor, onun sayesinde yiyeceğimiz, yakacağımız kolaylıkla kapımızın önüne geliyor. Otomobilin keşfiyle traktör gibi, kamyon, otobüs gibi birçok taşıt icat edilmiş ve bu taşıtlar sayesinde de insanlar birçok işlerini kolaylıkla görmeye başlamışlardır.

Bundan önceki sayılarımızda da okuduğumuz gibi, bir taşıtın bugünkü haline gelebilmesi için aradan birçok uzun yılın geçmesi gerekmiştir. Bu otomobilde de böyle olmuştur.

Otomobille lokomotifin gelişmesi başlangıçta at başı beraber gitmiştir. Bu bakımdan bir Fransız yüzbaşısı olan Nicolas Joseph Cugnot'un 1769'da yaptığı ilk «buharlı araba» hem lokomotifin, hem de otomobilin dedesi sayılır. Cugnot'un buharla işleyen, kendi kendine giden ilk arabası orduda top çekmek için yapılmıştı. Bu araba saatte 3-4 kilometre hızla gidebiliyordu. 100 metre kadar yol aldıktan sonra duruyor, biraz bekliyor, sonra tekrar yoluna devam ediyordu.

İş bir şeyi buluncaya kadardır. Sonrası çorap söküğü gibi kendiliğinden gelir. Her keşifte olduğu gibi «kendi kendine yürüyen» otomobilde de bu böyle oldu. Dünyanın dört bir köşesindeki birçok bilginler bu yeni keşifle ilgilendiler. Ve nihayet 1801 yılında ikinci, 1829 yılında da üçüncü otomobil yapıldı. Her iki otomobili yapan İngiliz'di. Bu iki otomobil birincisinden çok çok üstündü. Bir kere hızlı gidiyordu. Saatte tam 25 kilometre yol alıyordu..

Öte yandan Amerikalılar da bu yeni keşifle ilgiliydiler. Onlar da otomobili geliştirmek için gecelerini gündüzlerine katıyorlardı. Amerika'da buhar gücüyle işleyen ilk otomobili 1805 yılında Oliver Evans yaptı. Sonra başka bilginler de değişik tipte otomobiller yaptılar.

Amerika'da buhar gücüyle işleyen otomobillerin yapımı 1925 yılına kadar devam ettiyse de, bu tarihten çok önce yapılan benzin gücüyle işleyen otomobiller buharlı otomobillerin yerini aldı.

Benzin motoru ile işleyen ilk otomobil 1885 yılında Almanya'da yapıldı. Fakat buharlı otomobil gibi bunu yapan bir tek kişi değildi. Gottlieb Daimler ve Karl Benz adında iki Alman bilgin birbirlerinden habersiz olarak çalışmışlar ve hemen hemen aynı tarihlerde benzinle işleyen ilk otomobili yapmışlardı. Daimler'in yaptığı otomobil iki tekerlekli, Benz'inki ise üç tekerlekliydi.

1890'da Emile Levassor'la René Panhard adında iki Fransız, Daimler motorlarını kullanarak, otomobil yapımına başladılar. 1898'de Louis Renault adlı bir Fransız «şaft sistemini» buldu. O zamana kadar motorun gücü arka tekerleklere zincir vasıtasıyla iletiliyordu. Amerika'da ilk başarılı otomobili 1893'te Charles ve

İlk otomobillerden biri

Otomobilin günlük hayatımızda büyük bir yeri vardır...

Frank Duryea Kardeşler yaptılar. 1896'da Henry Ford, sırf kendi gayretleri sonunda, ilk Ford otomobilini yaptı.

1896'da Amerika'da otomobil yapımına başlıyan Ransom Eli Olds, ilk olarak toplu halde otomobil yapmaya girişti. Olds, önce şasiyi yapıyor, sonra bu şasi tahta bir plâtform üzerinde itilerek işçilerin önüne getiriliyor, öteki parçalar takılıyordu. Böylece 1901'de 425, ertesi yıl da 2.500 Oldsmobil yapıldı.

Herny Ford, hareket eden taşıyıcı kayış tertibatıyla, kitle halindeki imalâtta büyük bir değişiklik yaptı.

Bundan sonra otomobil yapımı iyiden iyiye hızlandı, yıldan yıla yenilikler kaydedilmeye başlandı ve nihayet otomobil bugünkü şeklini aldı. Otomobilde yapılan yeniliklerin en önemlilerinden biri de otomobilin kontak anahtarını çevirir çevirmez kendi kendine çalışmasıdır. Bu usul 1911 yılında bulunmuştur. O tarihe kadar otomobili çalıştırmak için şoför otomobilin önüne geçer, elindeki kalın bir çubuğu yuvasına sokar, bileğinin bütün gücüyle kolu çevirerek otomobili çalıştırırdı. Tabii bu yüzden de erkekler kadar güçlü kuvvetli olmayan kadınlar otomobile binemezler, otomobil kullanamazlardı. Bu yüzden otomobili kendi kendine çalıştıracak yeniliğin bulunması en çok otomobil kullanmayı seven kadınları memnun etti.

Otomobilin ilk altmış yıllık gelişmesi içinde binlerce firma otomobil yapmıştır. Bunlardan çoğu ömürlü olmamıştır. Günümüze kadar ge'ebilen ünlü firmalar (genel olarak fabrika sahiplerinin soyadlarıyla anılır) şunlardır: Louis Chevrolet (1878-1941), John Dodge (1864-1920), D. Dunbar Buick (1885-1929), Armand Peugeot (1849-1915), André Citroen (1878-1935), Karl F. Benz (1844-1929), Henry Ford (1863-1947), Ransom Eli Olds (1864-1950), J. M. Studebaker (1833-1917) F. İ. A. T. (Fabrica İtaliana d'Automobili, Torino), GMC (General Motors Corporation), REO (Ransom Eli Olds), Mercedes-Benz, Willys Overland v.s.

Bugün dünyadaki otomobillerin sayısı 150 milyonun üzerindedir. 1900 yılı başlarında bütün dünyadaki otomobillerin sayısının birkaç bini geçmediğini söylersek, otomobil sanayiinin kısa zamanda nasıl geliştiğini herhalde tahmin edersiniz. Her geçen yıl otomobillerin şekilleriyle birlikte hızları da artmıştır. İlk otomobil saatte 15-25 kilometre süratle yol alırken bugünün yarış otomobilleri saatte 600'ün üzerinde hızla yol almaktadır.

Gelecek Hafta :
DENİZ TAŞITLARI

Geleceğin otomobili bütün bir aileyi rahatça ve çok çabuk bir yerden bir yere götürebilecek...

2
CİMİ İLE TİMİ
DEFİNE PEŞİNDE
BIZIMKILER DAHA O GÜN HAZIRLIKLARINI TAMAMLAYIP KASABALILARIN ŞAŞKINLIK DOLU BAKIŞLARI KARŞISINDA YOLA ÇIKTILAR..
CLUB
BIR SÜRE DAĞLARDA, OVALARDA YOL ALDIKTAN SONRA ÇÖLE KAPLI KURAK BIR YERE GELDILER. BURASI ÜLKENIN UZAK BATI DENEN YERIYDI...
ŞURAYA BAK CİMİ TIPKI KOVBOY FILMLERINDEKI GIBI...
DEMEK BU ZAMANDA BILE AT ARABASINA BINENLER VAR.
ŞUNLARA BAK! BÖYLE BIR ARABAYA BINMEKTENSE...
... YAYA GIDERIM, DAHA IYI...
ARABA UZAKLAŞALI FAZLA OLMAMIŞTI KI...
KARŞILARINA EŞEĞE BINMIŞ YAŞLI BIR ADAM ÇIKTI.
BAKIN! BAKIN! BIR ALTIN ARAYICISI... ACABA ÇOK ALTINI VAR MIDIR DERSINIZ?
HADI CANIM, NE ALTINI? BAKSANIZA UYUZ BIR EŞEĞINDEN BAŞKA BIRŞEYI YOK.. BU EŞEĞI KAPLIMBAĞALAR BILE GEÇER.. ADAM DA EŞEK DE AYAKTA UYUYORLAR
ADAMLA ALAY ETMEYI BIRAKIN DA ÖNÜMÜZE BAKALIM!
HEY BU ACAIP SESLER DE NEREDEN ÇIKIYOR?
POF POF
GERÇEKTEN, BIZIMKILERIN OTOMOBILINDEN, TIKNEFES BIR ATIN SÜRMEYE BENZER SESLER ÇIKIYORDU
ŞU TAMIR KITABINI ALALIM DA, ARIZAYI BULALIM...
KITABI OKUMAYA BAŞLAYALI IKI SAAT OLDU, HÂLÂ BULAMADIN MI BILL?
MOTOR BOZULMUŞTU, TAMIRI ÇOK ZORDU. BU DURUMDA BIZIMKILER GECEYI ORADA GEÇIRMEYE KARAR VERDILER. AZ SONRA ALTIN ARAYICISI IHTIYAR TEKRAR GÖZÜKTÜ...
GECEYI BURADA GEÇIRMEYIN. ETRAFTA KIZILDERILILER VAR.. TEHLIKE KOL GEZIYOR!..
OTOMOBILIMIZ BOZULDU KALMAYA MECBURUZ.
IŞTERSENIZ SIZI EŞEĞIMLE KASABAYA KADAR ÇEKEBILIRIM...
SIZI BIZE ALLAH GÖNDERDI.. SIZ OLMASAYDINIZ KIZILDERILILERLE NE YAPARDIK?
BIR EŞEK BU KOCA ŞEYI TEK BAŞINA ÇEKEBILIR MI? NE DURUYORSUNUZ, SIZLER DE ITSENIZE...
TOM AMCANIN DA AKLINA BU TARAFTA ÇIFTLIK ALMAK NEREDEN GELMIŞ?..
ERTESI SABAH TIRMANDIKLARI BIR TEPEDEN, KÜÇÜK BIR KASABA GÖRDÜLER. ARTIK KURTULMUŞLARDI...
SIZE NE KADAR TEŞEKKÜR ETSEK AZDIR
SIZ BANA DEĞIL, ASIL EŞEĞIME TEŞEKKÜR EDIN
MOTORDAN ANLAR MISINIZ? ARIZA YAPTI DA..
BEN NALBANTIM, AMA BIR GÖREYIM..
IKI ÇEKIÇ VURURUM, IKI DE ÇIVI ÇAKTIM MI KIZ GIBI OLUR..
-ARKASI VAR-

TEHLİKENİN ORTASINDA

Türkçesi :
TOMRİS UYAR

ÇIKAN KISMIN ÖZETİ — Seden, Sezer, Cengiz ve Filiz anneleriyle babalarını bir kaza sonucu kaybetmişlerdir. Aileyi abla Filiz geçindirmektedir. Cebeci'de yoksul bir hayat sürerler. Bir gece eve gelen Danyal bey, büyük amcalarından Çamlıca'da bir konak kaldığını söyler onlara. Ama konak çok bakımsızdır, satsalar daha iyi olacaktır. Oysa çocuklar konağı görmeye can atmaktadırlar. Sonunda Filiz'in sözlüsü fotoğrafçı Ahmet'in minibüsüyle yola çıkarlar. Sezer'in Amerikalı mektup arkadaşı Chuck'la, Seden'in sınıf arkadaşı Suzan da gelir onlarla. Ailesi Suzan'ı başından atmaya çalışmaktadır.

Filiz ansızın havaya sıçradı. Bir top patlamıştı sanki. Suzan sapsarı kesildi. Uçsuz bucaksız Bolu dağlarına kara bulutlar çökmüştü...

— 7 —

FIRTINA PATLIYOR

Chuck dedesine ancak Gerede'deki çay molasında yazabildi. Küçük kahvede çaylarımızı içiyorduk. Arada bir otobüsler duruyor, yeni yolcular iniyor, oturanlar, hoparlörle, kalkmak üzere olan otobüslerine çağrılıyorlardı. Herkes telâş içindeydi.

Hava sıcaktı, boğucuydu. Nerdeyse güçlükle soluk alıyorduk. Şarkı söyleyecek halimiz bile kalmamıştı.

— «Hadi şuradan sandviç alalım,» diyerek sessizliği bozdu Ahmet ağabey.

— «Ne sandviçi?» Filiz iyice bozulmuştu. «Benim hazırladıklarım ne güne duruyor?» Sonra çantalardan birinden birsürü sandviç çıkardı. Çaylar sıcak, sandviçler tazeydi ama hiçbirimizin keyfi yoktu nedense. Minibüse bindiğimizde ağzımızı bıçak açmıyordu. Basık dam'lı kerpiç evlerden geçtik. Yollarda çocuklar koşuşuyordu. Herkes kuşkuyla süzüyordu bizi durduğumuz yerlerde. Ben dalgın dalgın dışarı bakarken Filiz:

— «İnsaf yani Sezer!» diye bağırdı. «Bu beşinci sandviçi»

— «Yolculukta iştiham açıldı, n'apayım abla?» diye özür diledi. Sezer.

Chuck, şaşkın göz'erle yol kenarlarında duran benekli ineklere bakıyordu.

Cengiz, kocaman bir ye'paze yapmıştı elindeki gazeteden, sallayıp duruyordu:

— «Acaba kaçta varırız Çamlıca'ya?» dedi.

— «Çabuk o'malıyız artık,» diye atıldı Filiz. «Yeter oyalandığımız. Havada bir tuhaflık var. Galiba fırtına patlayacak.»

— «Fırtınadan ödüm kopar,» dedi Suzan ürkek bir sesle.

— «Dur ben senin yanına oturayım,» dedi Filiz. «Bana ihtiyacın var mıydı Ahmet?»

— «Yok canım,» dedi Ahmet. «Benim tek derdim lastik'er. Bu yola dayanabilecekler mi acaba?»

— «Ayyy! Yaklaştıkça içim bir tuhaf oluyor,» dedi Cengiz. «Şu konağı bir görsem!»

— «Ben de şu efsaneyi bir öğrensem!» dedim sitemle. «Deniz Canavarının aslını öyle merak ediyorum ki...»

— «Amaaan!» dedi Filiz, «Sen de hiçbir şeyi unutmuyorsun. Dedemizin anlattığına bakılırsa çok eskiden...»

— «Ne kadar eskiden yani?» diye kesti Sezer.

— «Susmazsanız anlatmıyacağım. Ne diyordum? Haa evet. Çok eskiden eşkiyalar basarmış konağı. Hem de sık sık. Ama her keresinde dedemiz-

Doğan Kardeş
HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri çıkar.
30 KASIM 1970
Sayı : 48 Sıra No. 776
Yıl : 25 Cilt : 2

Sahibi :
KÂZIM TAŞKENT

Yazı İşleri Müdürü :
SEZAİ SOLELLİ

Yazı İşleri ve İdare :
Divanyolu, Türbedar Sokak 22 İSTANBUL ★ Doğan Kardeş P.K. 1146 - İSTANBUL ★ Telefon: 27 95 10 (Santral) ★ Dağıtım ve Abone: Bateş Baylık Teşkilâtı Cağaloğlu, Molla Fenârî Sokak 1 - İSTANBUL.

ABONE ŞARTLARI :
Yıllık: 40 TL. ★ Altı aylık: 20 TL. ★ Yurt dışı yıllık: 55 TL. ★ Yurt dışı altı aylık: 27.50 TL. ★ Yurt dışı uçak yıllık: 86 TL. ★ Yurt dışı uçak altı aylık: 43 TL. ★ Adres değişikliği için 50 kuruşluk posta pulu gönderilmelidir ★ YAPI ve KREDİ BANKASI'nın bütün şube ve ajanslarından abone kaydolunabilir.

İLÂN TARİFESİ

Siyah - Beyaz :		Çok renkli :	
Tam sayfa	1500 TL.	Tam sayfa	2500 TL.
Yarım sayfa	800 TL.	Yarım sayfa	1500 TL.

DİZİLDİĞİ ve BASILDIĞI YER :
Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş.

le adamları onları geri püskürtürlermiş.

— «Aferin bizim dedeye!» dedi Cengiz. Pek sevinmişti.

— «Ama,» diye devam etti Filiz, «eşkıyalar çok geçmeden konağa iki yoldan girilebileceğini öğrenmişler. Bir bölüğü ön kapıdan girerken ikinci bölük tepelerdeki gizli geçitten ilerlemiş, bizimkileri arkadan sarıvermiş.»

— «Ayyy!» diye haykırdı Chuck. «Bizim Kızılderili var, onlar gibi!»

— «Müthiş bir çarpışma olmuş tabii. Bizimkiler iki ateş arasında kalmışlar. Yiğitçe dövüşüyorlarmış ama onca adamla nasıl başa çıksınlar? Tam o sırada...»

Filiz ansızın havaya sıçradı. Bir top patlamıştı sanki. Suzan sapsarı kesildi. Pencereden baktım. Her yer simsiyahtı. Bolu dağ'arı uçsuz bucaksızdı sanki. İki yanımızı çevreleyen bu dağlara kara bulutlar çökmüştü. İçim titredi. Garip bir duygu kapladı yüreğimi. Köroğlu'yu, Bolu beyini, Kıratı, o eski savaşları, kahramanlıkları hatırladım.

— «Söyle Filiz, söyle,» diye üsteliyordu Chuck. «Ne oldu sonra?»

— «Sonra... sonra, efsaneye göre, kocaman bir Deniz Canavarı çıkmış arkadaki tepelerden. Ağzından ateşler saçarak ilerlemiş ve korkudan dudakları uçuklayan eşkıyaları önüne katıp götürmüş. Bir daha da oralarda eşkıyaya falan rastlayan olmamış.»

— «Yaşasın!» diye haykırdı Cengiz. «Yaşasın Deniz Canavarı! Aslan!»

— «O günden sonra Akıncıgillerin başı sıkıştı mı, Deniz Canavarı hemen yardıma koşarmış. Dedemiz öyle anlattı bana. Yani kısacası Deniz Canavarı bizden yana olduğu sürece sırtımız yere gelmez.»

Düzce'de çay içtik yine. Chuck, yarım yırtık Türkçesiyle sorular soruyor, uğradığımız yerler hakkında bilgi istiyordu. Yağmur bir türlü yağmıyordu. Üstümüz başımız yapış yapış olmuştu.

— «Bize göre değil böyle durmadan mola vermek,» dedi Filiz. Karanlık iyice bastırmadan konağa varabilsek ne iyi olurdu!»

Daha sözlerini bitirmemişti ki müthiş bir şimşek çaktı ve yağmur bardaktan boşanırcasına yağmaya başladı. Suzan, korkudan sesini bile çıkarmıyordu. Chuck, lokantanın çevresindeki dükkânlardan ailesine armağanlık eşya almaya gitmişti. Hâlâ görünürlerde yoktu. Merak içindeydik.

— «Hemen yola çıkalım!» dedi Filiz. «Hemen!»

Müthiş bir şimşek çaktı ve yağmur bardaktan boşanırcasına yağmaya başladı...

Ahmet ağabeyi bir düşüncedir almıştı. Bu yağmurda, bu külüstür minibüsle nasıl varacaktık Çamlıca'ya?

Gelecek hafta:
KONAKTA

Doğan Kardeş'in Eski Sayılarını Edinmek İçin

1) Bir kâğıda adınızı, soyadınızı, ev adresinizi yazın.
2) İstediğiniz sayıların numarasını ve yılını belirtin.
3) İstediğiniz her sayı için 75 kuruşluk posta pulunu bir zarfa koyarak «BATEŞ BAYİLİK TEŞKİLÂTI - Cağaloğlu, Molla Fenari Sokak No. 1 İSTANBUL» adresine postalayınız.

Çocuklar,
bugün biriktireceğiniz
paralar,
sizlere güven dolu
yarınlar sağlar.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet

Y 318

(MORAN - 2677) — 110

Yüzüm KIZARDI mı?

Hazırlayan: MÜMTAZ ARIKAN

Çarşamba günü son dersten sonra, arkadaşım Gülşen'le buluşacaktık. Gülşen başka bir okula devam ediyor. Bu yüzden, ancak ara sıra okul dışında görüşebiliyoruz... Zil çalar çalmaz kitaplarımı çantama tıkıştırdım, son hızla hazırlanıp koşarak okuldan dışarı fırladım! Tam yolun karşısına geçtiğim sırada, çantamın kapağı açılıp bütün içindekiler yerlere dökülmez mi?!. Birden **YÜZÜM KIZARDI! «Acele işe şeytan karışır»** sözü boşuna mı söylenmiş?..

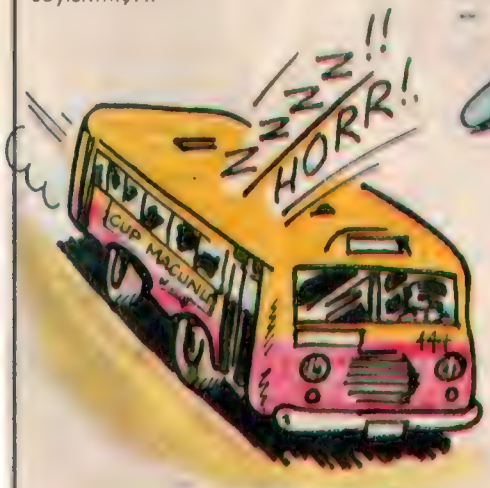

Ders zili çalmış, herkes sıralarına oturmuştu. Öğretmenin gelmesini bekliyorduk. Yanımda oturan Zeynep, arka sıradaki arkadaştan cetvel istemeye döndüğü sırada öğretmen sınıfa girdi. **Zeynep'i uyarmak için dirseğimle dürttüm...** «Ayy!» diye bir çığlık atmaz mı!. **YÜZÜM DOMATES GİBİ KIZARDI!..** Daha nazik bir şekilde uyarabilirdim onu...

Geçenlerde teyzeme gitmek için otobüse binmiştim. Camdan dışarıyı seyrederken uyuyakalmışım. Neden sonra birisi beni uyandırdı. Gözlerimi açınca, birden **YÜZÜM KIZARDI!. Biletçi karşımda durmuş, son durakta olduğumuzu söylüyordu!.**

TARİHİN MEŞHUR OLAYLARI

BİR İNGİLİZ BAKTERİYOLOGU PENİSİLİNİ BULUYOR

FLEMİNG'İN BAŞARISI

Antibiyotikler daha önce de biliniyordu ama bu alandaki asıl önemli buluşu Dr. Fleming yapmış oldu...

Fayans döşeli geniş masanın üzeri karmakarışıktı. Tüpler, şişeler, kavanozlar ve ilâçlar. Tüplerin içinde özel olarak üretilmiş mikroplar, şişelerde de birtakım mikrop kırıcı ilâçlar vardı. Bir kenarda da tıp alanında araştırma yapanların vaz geçilmez yardımcıları kocaman bir mikroskop duruyordu.

Tanınmış İngiliz bakteriyologu Alexander Fleming'in laboratuarının 1929 yıllarındaki genel görünüşü burada anlatılandan pek de farklı değildi. Alexander Fleming 1881'de İskoçya'da doğmuştu. Öğrenimini orada tamamladıktan sonra Londra'daki tıp fakültesine girerek doktor çıktı. Birinci Dünya Savaşına askeri doktor olarak katılan Fleming daha çok salgın hastalıklarla ilgileniyor, bu hastalıklara engel olmak için herşeyden önce mikrop kırıcı ilâçların geliştirilmesi gerektiğini görüyordu.

Savaş sona erip de barış günleri gelince Dr. Fleming de kendi başına araştırmalar yapmaya başladı. 1929 yılında bir gün çalışırken bir küf parçası tesadüfen içi bakteri dolu bir kaba düştü. Dr. Fleming bu kaptaki bakterilerin kısa zamanda canlılıklarını kaybettiklerini, daha az etkileyici olmaya başladıklarını, sonunda da öldüklerini gördü.

Bu olay, Fleming'in ilgisini çekmişti. Demek ki kaptaki bakteriler, küfün düşmesiyle birlikte yaşamak ve çoğalmak için elverişli ortamı kaybetmiş oluyorlardı. Fleming araştırmalarını hemen bu alana yöneltti. Bir başka seferinde de aletlerinden birinin küflenmiş kısmına bakterilerin pek yaklaşmadıklarını gördü. İnsan vücudundaki bakteriler de küflerle pekâlâ öldürülür, hastanın tedavisi yoluna gidilebilirdi.

Aslında antibiyotikler daha önceden de biliniyordu. Ama bu alandaki asıl önemli buluş Dr. Fleming tarafından yapılmış oldu. Dr. Fleming bakterileri öldüren küfün «penicillium notatum» cinsinden bir küf mantarı olduğunu anladı. Bunu üreterek elde ettiği ilâca da «Penisilin» adını verdi.

O sıralarda İngiltere, Başbakanı Churchill ağır şekilde hastalanmıştı, Churchill'in hayatı bu yeni ilâçla kurtarıldı. Churchill'in hayatını kurtarmak Dr. Fleming için çok önem taşıyordu. Churchill bir devlet adamı olmaktan çok Fleming'in yakından tanıdığı bir şahsiyetti. Yıllar önce Churchill bir kazada Dr. Fleming'in hayatını kurtarmıştı. Şimdi de Fleming bulduğu ilâçla onun hayatını kurtarmakla borcunu en güzel şekilde ödemiş oluyordu.

Ne var ki penisilin başlangıçta hem çok pahalıydı, üstelik de çok zor bulunuyordu. Zamanla hem fiatı ucuzlatıldı, hem de bol miktarda yapılmaya başlandı. Önceleri ancak ölüm halindeki hastalara, uçakla getirilerek verilen penisilin artık eczanelerde satılmaya başlanmıştı.

Bilginler boş durmadılar, «Penisilin» e benzeyen daha başka ilâçlar da bularak tıp alanında büyük hamleler yaptılar. Penisilinden başka sterptomisin oreomisin, kloromisetin, Terramisin ve benzeri ilâçlar yapılarak insanlığın hizmetinde kullanıldı.

KUŞLARI KORUYALIM

Kışın kar her tarafı örtünce yerli kuşlar yiyecek bulmakta ve kendilerini soğuktan korumakta güçlük çekerler. Hele kışları uzun geçen bölgelerdeki kuşlardan birçoğu açlık ve soğuktan ölüp gider. Tabiatın bir süsü olan ve zararlı böcekleri yiyerek bizlere büyük faydalar sağlıyan bu kuşları kışın tehlikelerinden korumak hepimizin, özellikle hayvan dostlarının görevi olmalıdır. Bu sayfada sizlere hiç masrafsız bir kuş korunağının nasıl yapıldığını anlatacağız:

A KORUGAN — Kuşları soğuktan ve yağıştan koruyacak olan bu küçük korugan için birkaç tahta parçası yeterlidir. Resimde gördüğünüz biçimde bu tahtaları birbirine çiviler hele üzerini de bir plastik parçasıyla kaplarsanız mükemmel bir korugan elde edersiniz. Yalnız burada dikkat edilecek nokta, ağaca ya da bir sırık üzerine çaktığınız koruganın açık taraflarının doğu-batı doğrultusunda olmasıdır.

B YEMLİK — İçine yemek artıklarını dolduracağınız yemliği bir konserve kutusundan yapabilirsiniz. İki yanına açtığınız deliklerden geçireceğiniz bir ip yemliğin ağaç dalına kolayca asılmasını sağlar. Kuşlar konserve tenekesinin dibine kadar ulaşamıyacakları için bunu yarıya kadar çakıl taşıyla doldurmak ve yemek artıklarını bunun üzerine koymak gerekir. Böylece asılı yemliğin rüzgârda fazla sallanması da önlenmiş olur.

C MEYVE — Kuşlar genellikle kış aylarında meyve pek bulamazlar. Onların bu eksiğini gidermek için çürük bir elma ya da işe yaramıyan küçük bir balkabağının yarısını bir iple asmak yeterlidir.

Bahçenizin ya da apartmanınızın balkonunda kuracağınız böyle bir korugan cıvıltılarıyla sizleri neşelendiren sevimli kuşları zorlu bir kışın tehlikelerinden koruyacaktır.

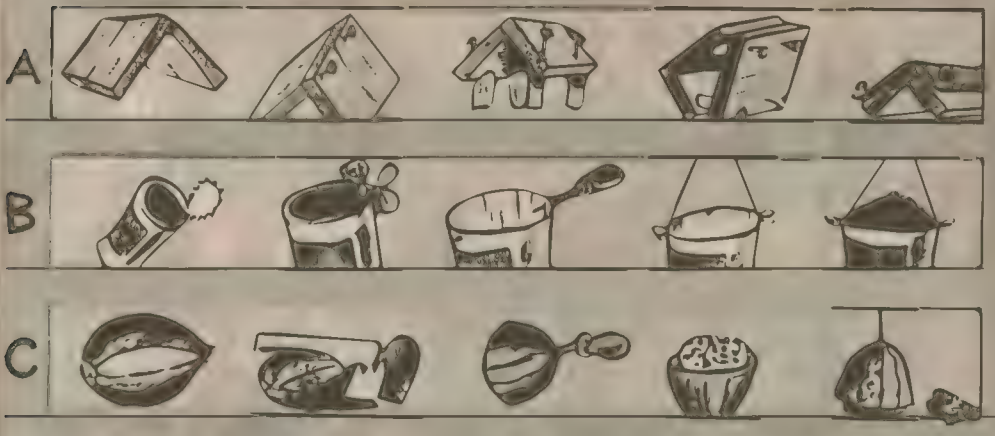

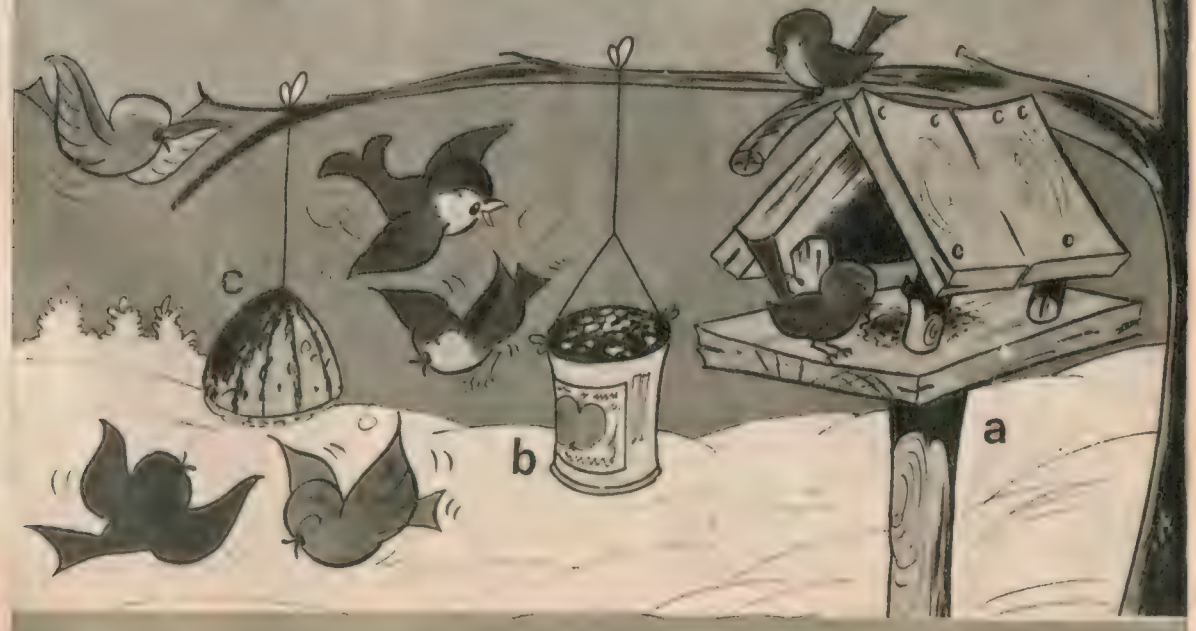

FINDIK FARESİ İLE YAPRAK

1

FINDIK FARESİ İLE, YEŞİL CEKET GİYDİĞİ İÇİN BÜTÜN FARELERİN YAPRAK BACI ADINI VERDİKLERİ KARISI, KENDİLERİNDEN ÇOK ARKADAŞLARINI DÜŞÜNÜRLERDİ...

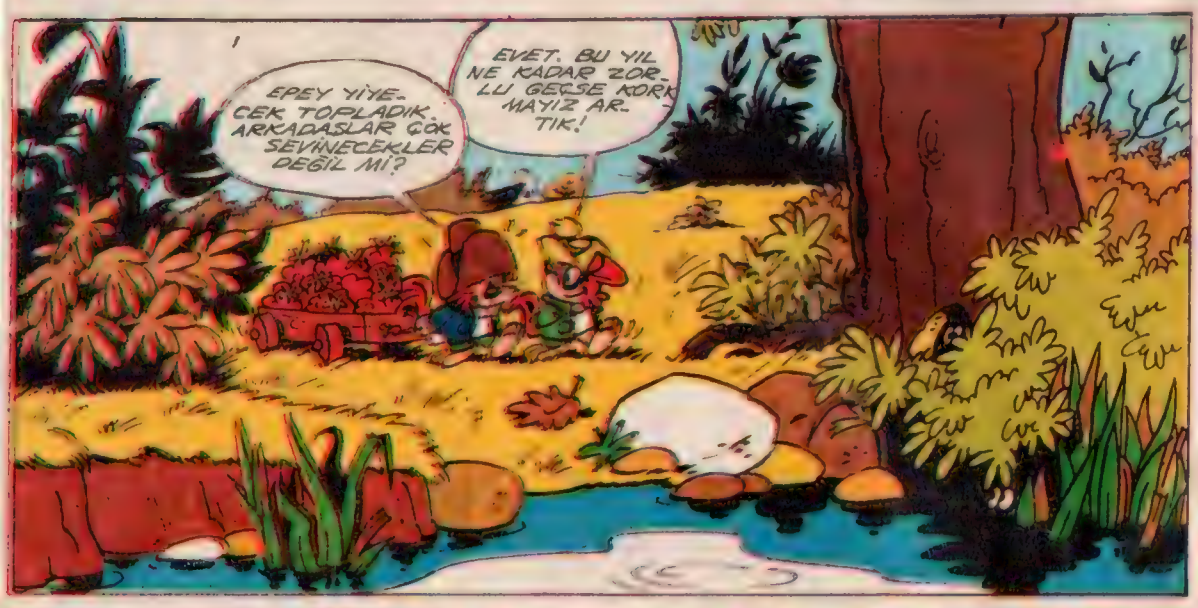

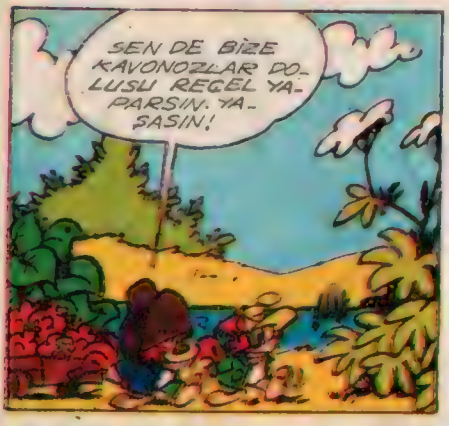

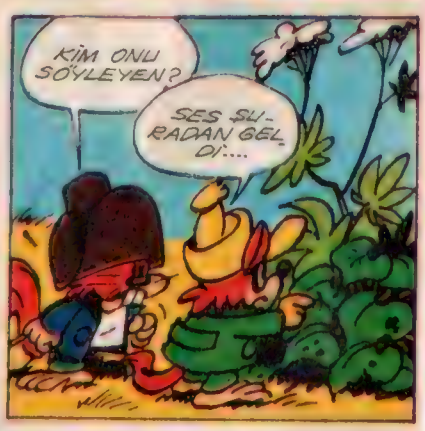

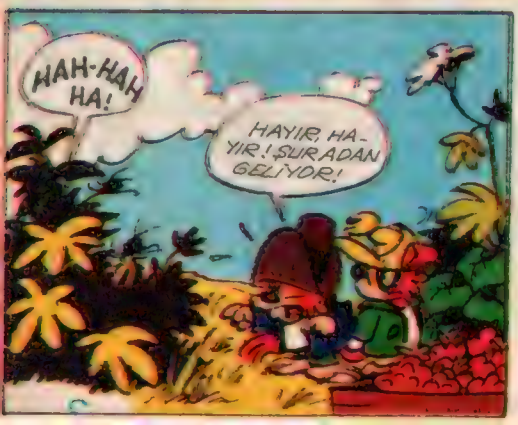

BACI KARGALARA KARŞI

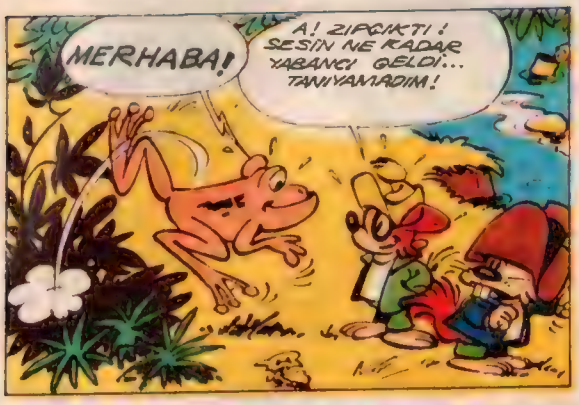

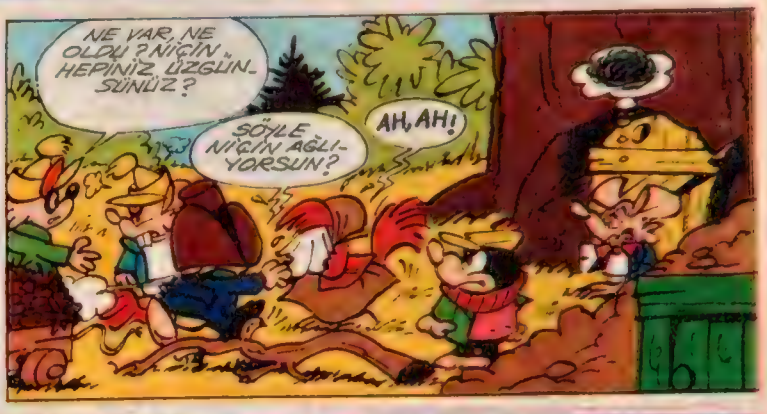

DİKKAT! Bu sayfalarda çıkmasını istediğiniz yazı, şiir, mektup ve adreslerinizi aşağıdaki adrese postalayınız:

DOĞAN KARDEŞ «Kardeşlerin Köşesi» P. K. 1146 — İSTANBUL.

GEZEGENLER

Öbek öbek yıldızlar,
Orda, burda göz kırpar.
Evin hanımı güneş,
Sanki bir külçe ateş.

Venüs, evin nazlısı,
En güzeli, ballısı,
Rüyaların tatlısı,
Bir de, aşk tanrıçası.

Ah Dünya, canım Dünya,
Kurban olayım sana,
Sen olmasaydın eğer,
Halimiz bundan beter.

Şu Uranüs'e bakın,
Nasıl kurumlanıyor,
Bana uçmazlar diye,
Bize, nanik yapıyor.

Ne deli, ne akıllı,
İkisinin ortası,
Oyunlara hiç girmez,
Plüton budalası.

Satürn'ün halkası,
Çevreye ışık saçar,
Gören gözler kamaşır,
Döner, bir daha bakar.

Kara Kaptan senindir,
Casusundur, bilirim.
Sende insan mı olmaz?
Esrarlısın sen ey Mars.

Kocaman mı, küçük mü?
Seni hiç tanımadım,
Yalnız resmini gördüm,
Soğukmuşsun çok Neptün

Ne büyük, ne kocaman,
Aman, korktum ben bundan,
Hem adı da neymiş?
Belli ki Jüpiter'dir

LEYLÂ TÜRKELİ (Kurtuluş - İSTANBUL)

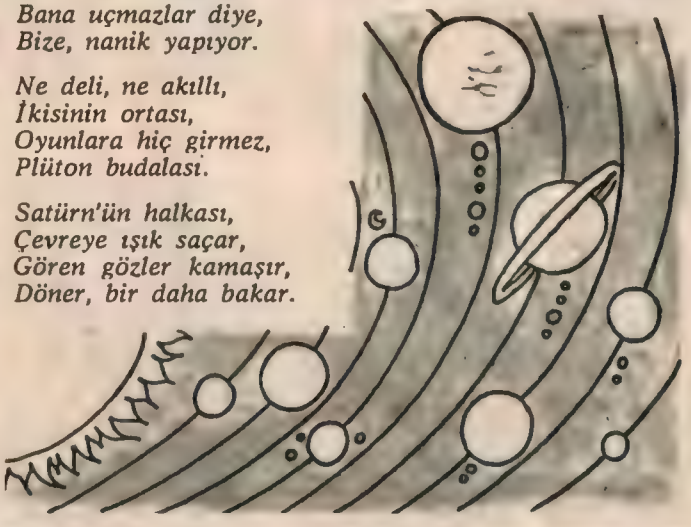

ÇALIŞKAN KARINCA

Bir ilkbahar günüydü
Çıkmıştım ben kırlara,
Bir karınca göründü
Dedim ki karıncaya

Söyle karınca kardeş
Mutlu musun kırlarda,
Karınca dedi evet,
Çok mutluyum burada.

Yiyecek taşıyorum
Yuvama yaz günleri
Onun için rahatım
Doğrusu kış günleri...

Ben o zaman anladım,
Bu çalışkan karınca
İyi bir örnek olmuş
Çalışkan insanlara.

A. YILDIZ ERGUN
(Ortaokul öğrencisi - İZNİK)

KÖYÜM

Sevgili köyüm benim,
Andıkça yanar içim.
O güzel pınarların,
Heybetli çınarların,
Yeşil bir halı gibi,
Uzayan çayırların,
Sonsuz hayalim benim.

MÜFİDE GENEZ
(Misakımilli İlkokulu III-B AKHİSAR)

MEKTUPLAŞMAK İSTEYENLER

MUKADDES KAVAL: İstiklâl Cad. 172 sokak No. 27 DENİZLİ. **(14 yaşında, müzikten hoşlanıyor. Her konuyla ilgileniyor.)**

ERDAL AKGÜN: Yeni Mah. 1777 sokak No. 85, Karşıyaka - İZMİR. **(16 yaşında. Sinema, hafif Batı müziği, seyahatten hoşlanıyor. Kartpostal biriktiriyor.)**

ASLIHAN GÖKTEKİN: Eski P.T.T. arkası, Erzin - HATAY. **(14 yaşında. Her konuyla ilgileniyor.)**

NEJLÂ KUTLU AKINAN: Atatürk Ortaokulu 2/E EDİRNE. **(14 yaşında. Pul ve kortpostal biriktiriyor.)**

NECATİ ÖZÇİÇEK: Soğuk Tulumba sokak No. 12, Fener - İSTANBUL. **(16 yaşında, lise öğrencisi. Müzikten, seyahatten hoşlanıyor.)**

AYKUT KANSU: Nilüfer sokak No. 9/4, Ulus - ANKARA. **(14 yaşında. Pul ve kartpostal biriktiriyor. İngilizce biliyor.)**

MÜGE AKÇAY: 6341 sokak No. 25, Karşıyaka - İZMİR. **(11 yaşında. Müzik ve resimden hoşlanıyor. Koleksiyon yapıyor.)**

MUM

Ben kimsesiz bir
mumum,
Böyle yanar dururum.
Etrafımda delice,
Ne dönersiniz kuzum.

Pervaneyiz döneriz,
Sen işine baksana.
Işığın az geliyor,
Daha fazla yaksana.

Sokulmayın pek bana
Yanarsınız sonra ha!
Gördünüz mü ben size
Yanarsınız dedim ya!

Pervaneyiz yanarız
Doğru söze kanarız.
Söndürürüz biz seni:
Püfleyerek kaçarız!

DİLEK ELEKTER
(Fatih Sultan Mehmet İlkokulu 5/C - ESKİŞEHİR)

GÜZEL TABİAT

Gündüzleri güneşin
Geceleri Ay'ın
Işıklarıyla parıldayan
Mavi gökler

Beyaz köpüklü mavi deniz
Seni hepimiz severiz
Yemyeşil ormanlar
Zümrüt gibi ovalar

Boncuk gözlü kuşlar,
İpek tüylü kuzular
Bayrağımın rengi
Engin ufuklar

Kırların tertemiz havası
Yurdumun yemyeşil yaylası
Güzel tabiat güzel yurdum
Sizi pek çok seviyorum!

ALİ BAYRAM
(Fevzi Çakmak İlkokulu 5/A, Kadıköy - İST.)

1970 BÜYÜK ŞİİR YARIŞMASINDA DERECE ALANLARI YAKINDA AÇIKLIYORUZ

DİYARLAR

İlk önce gidiyorum periler diyarına,
Burda her şey hayal,
Hatta insan bile,
Yaşayamıyorum burda.

Sonra gidiyorum
Çöller diyarına,
Kumdan başka her şey hayal,
Hatta su bile.

En sonunda varıyorum Vatana.
Doğru ve dürüst insanların yaşadığı
diyara.

Ve yaşıyorum Orada
Periler ve Çöller diyarından uzakta!

REVNAK ÜNAL (Orhangazi - BURSA)

ADANAM

Portakal bahçeleriyle
Muz hevenkleriyle
Uçsuz bucaksız
Pamuk ovalarıyla
Benim güzel Adanam.
Güneyin incisisin.
Senin güzelliklerine
Bakmakla doyulmaz.
Seyhanla, Ceyhan
Nazlı, nazlı akarlar
Çukurovadan.
Benim güzel Adanam.

ÜMİT TURUNÇ
(Avusturya Lisesi H.O.B. - İST.)

AYDEDE

Her gece görürüm ben,
Seni hep penceremden.
Parlarsın pırıl pırıl,
Gökyüzünde aydedem.

Yıldızlarla beraber,
Gökyüzünü süslersin.
Bulutlu havalarda,
Niye bize küsersin?

TÜLİN YALÇIN (Bahariye İlkokulu sınıf 3/C - KADIKÖY)

Oyun * Eğlence * Bilgi * Bilmece

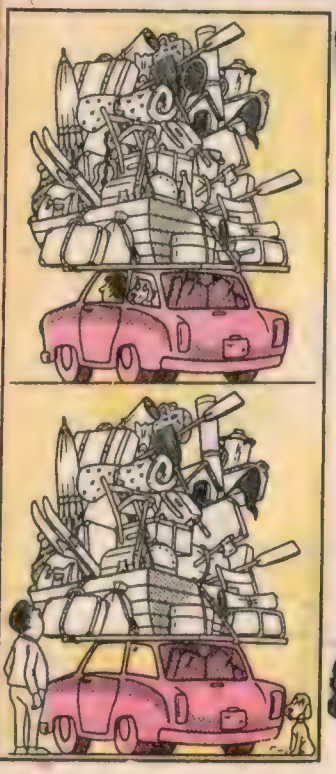

1

ALTTAKİ RESİMDE OTOMOBİLİN ÜSTÜNDEN DÜŞEN ESYALARI SAHİBİ KONTROL EDİYOR. ACABA YOLDA NELER DÜŞMÜŞ İKİ RESMİ KARŞILAŞTIRARAK BULUNUZ.

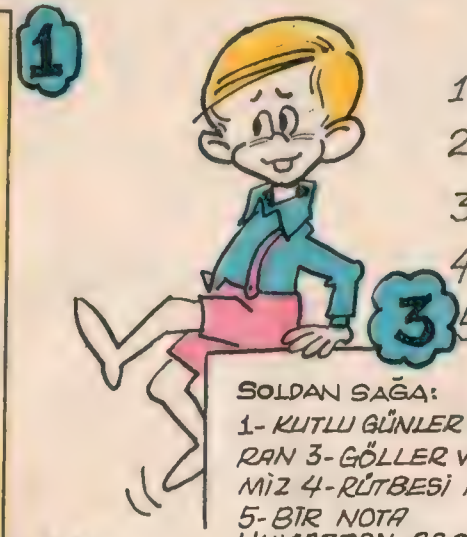

3

	1	2	3	4	5	6
1						
2			■			
3						
4			■			
5					■	

SOLDAN SAĞA:
1- KUTLU GÜNLER 2- ÇALIŞMA ; BAŞKALDIRAN 3- GÖLLER VE GÜLLER DİYARI BİR İLİMİZ 4- RÜTBESİ KÜÇÜK ASKER; GÖRMEYEN 5- BİR NOTA

YUKARDAN AŞAĞIYA:
1- MEYVESİ AĞZIMIZI YAKAN BİTKİ 2- TAHIL VE KURU YEMİŞLERİ ŞEKERLE KARIŞTIRARAK PİŞİRİLEN YEMEK 4- ÇOK UZAKTA VE GÖREMEDİĞİMİZ SEYLERİ GÖREN ALET 5- TERSİ BİR PEYGAMBER 6- ÖLENDEN KALAN PARA VE MAL.

BALONLARDAKİ HECELERİ UYGUN ŞEKİLDE BİRLEŞTİREREK OKURSANIZ SİZLERE NE SÖYLEYECEĞİMİZ ORTAYA ÇIKAR.

BİLİN BAKALIM BU NEDİR ?

HASRETLERİ KAVUŞTURUR, DARGINLARI BARIŞTIRIR.

2

4

CEVAPLAR 30. SAYFADADIR.

KÜÇÜK KIZ İLE HAYDUTLAR

Küçük bir kız kırda sığır güdüyordu. Haydutlar alıp kaçırdılar küçük kızı. Ormandaki kulübelerine getirdiler, ona yemek pişirtecekler, evlerini temizletecekler, dikiş diktireceklerdi.

Haydutlarla bir süre yaşadı küçük kız, onların işini gördü, ellerinden kurtulmanın bir yolunu bulamadı. Haydutlar evden her gidişlerinde kapıları kilitliyorlardı.

Bir gün gene küçük kızı evde bırakarak çıkıp gittiler. Küçük kız biraz saman buldu, samandan kocaman bir bebek yaptı, bebeğe kendi giysilerini giydirdi, pencerenin önüne oturttu. Sonra kendi gövdesine tepeden tırnağa bal sürdü, balın üstüne bulduğu kuş tüyleriyle teleklerini yapıştırarak korkunç bir kuş kılığına büründü. Pencereden aşağı atladığı gibi sıvıştı. Ama yola varır varmaz haydutların karşıdan gelmekte olduklarını gördü.

Haydutlar küçük kızı tanıyamadılar:

«Hey bostan korkuluğu, bizim küçük kız ne yapıyor?» diye sordular.

Küçük kız:

«Çamaşır yıkıyor, yemek hazırlıyor, dikiş dikiyor; oturmuş pencerede siz haydutların yolunu gözlüyor,» diyerek hızla uzaklaştı.

Haydutlar eve geldiler, pencerede birisinin oturduğunu gördüler. Başlarını eğerek:

«Günaydın kız, günaydın, aç kapıyı biz geldik!» dediler. Baktılar ki kız hiç oralı olmuyor. Sövdüler saydılar, ağızlarına geleni söylediler saman bebeğe ama, kılı bile kıpırdamadı gene. Sonra kapıyı kırarak içeri girdiler, o zaman pencerede oturanın küçük kız değil, samandan bir bebek olduğunu gördüler. Öfkeyle kaparak pencereden dışarı fırlattılar bebeği.

«Yaman atlattı küçük kız bizi!» diye homurdandılar. Ama küçük kız bu arada dereye inmiş, güzelce yıkanıp temizlendikten sonra koşa koşa evine varmıştı bile.

bu hafta Doğan Kardeşler

DOĞUM GÜNÜ HEDİYELİ BU SAYFAMIZA KATILMAK İÇİN: Ad ve soyadınızı, doğum yer ve tarihinizi, ev adresinizi yazıp, doğum gününüze 1,5 ay kala 2 vesikalık fotoğrafla birlikte **«DOĞAN KARDEŞ» — Bu Hafta Doğan Kardeşler Sayfası — P. K. 1146, ISTANBUL»** adresine postalayınız.

Varol Songun
Balıkesir 4.12.58

Nazan Şenol
Washington 5.12.58

Ertan Gürdal
Eskişehir 30.11.55

★N. Remziye Sungur
Bursa 6.12.60

Ahmet N. Erçetin
İstanul 3.12.58

Cem Civa
İstanbul 2.12.54

Berrak Eröz
İstanbul 1.12.57

★Nejlâ Çatalbaş
Kırıkkale 2.12.60

Ferruh Yıldız
Bozkır 5.12.62

Necdet Demirdöven
Nazilli 3.12.59

Serhat Bilgin
İstanbul 4.12.57

★Günnur Doyuran
Söke 1.12.61

★Canan Özer
Konya 30.11.61

Bekir Yılmaz
Samsun 30.11.59

Oya Ersoy
Bartın 1.12.62

Ayfer Yurttagül
Diyarbakır 30.11.57

Hakan Kutan
Malkara 30.11.61

★Sema Kasımlıoğlu
İstanbul 1.12.64

Nilgün İnaltekin
İstanbul 1.12.61

★Sema Ercan
Urfa 30.11.63

Bahri Kayacan
Havza 3.12.57

Halil Özbek
İstanbul 30.11.58

Nilgün Aksoy
İstanbul 5.12.60

Erol Rasim Onat
İstanbul 1.12.61

★Güray Yıldırım
Tekirdağ 30.11.62

Nursel Dalkılıç
Denizli 30.11.58

Hasan Tahsin Özbek
Develi 6.12.62

Arek Malhas
İstanbul 30.11.58

★Can Ertaş
Ankara 1.12.59

★Erhan Aksoy
Antalya 1.12.59

BİLGİ BİLMECE OYUN EĞLENCE ÇÖZÜMLERİ

(1) Düşen eşyalar:
1 - Kova. 2 - Şişe. 3 - Raket. 4 - Saplı tava. 5 - Gitar.

(2) Bayram.

(3) Soldan sağa :
1 - Bayram. 2 - İş, Asi. 3 - Burdur. 4 - Er, ama. 5 - Re.
Yukardan aşağıya :
1 - Biber. 2 - Aşure. 3 - Radar. 4 - Musa. 5 - Miras.

(4) DOĞAN KARDEŞ BAYRAMINIZI KUTLAR.

HAYVANLAR ARASINDA

AVCI BAYTEKİN ANLATIYOR...

HAYVANLAR YAŞAMAK İÇİN HAYAT MÜCADELESİ YAPMAK ZORUNDADIR. DÜŞMANLARINDAN KAÇMAK İSTEYEN, YİYECEK BULMAK ZORUNDA OLAN HAYVAN ELİNE, AYAĞINA ÇABUK OLMAYA MECBURDUR.

Tarla faresiyle akraba olan «Jerboa» kurak ve çorak çöllerde yaşar. Bu küçücük yaratık, geceleri serin kumlarda yuvarlanmaya ve sırtını kaşımaya bayılır. Öylesine hareketli bir hayvandır ki, zıplamaları sayesinde insandan daha hızlı yol alır ve düşmanlarının elinden kaçar, kurtulur.

F. GUINOVART 60. S.I.

SELECCIONES ILUSTRADAS - Derechos Reservados - ESPAÑA

«Dev Panda» denen yaratık, ayıya benzer. Ne var ki içi siyah kulakları, etrafı siyah tüylerle çevrili gözleriyle çok komik bir görünüşü vardır. Çin'de Kansu yakınlarında yaşayan Dev Pandaların sayısı her gün biraz daha azalmaktadır. Ağır vücuduna rağmen ağaçlara gayet kolay tırmanır.

«Pelikan» ya da Kaşıkçıkuşu'nun pek çok çeşidi vardır. Bunların en ilginçlerinden biri de kahverengi Pelikandır. Kuzey Amerika'nın sıcak kesimlerinde yaşayan bu kuş, suya hızla dalarak yakalayabildiği kadar balığı kocaman gagasına doldurur. Yutamayacağı kadar büyük balığı yakalayıp boğulduğu da olur.

Profesör OKURYAZAR